ՆՈՒՄԷՐՈ 1788 — 1883 ՅՈՒԼԻՍ 30 ՇԱԲԱԹ — ԵԼՍԻՆՔԻՈՒՆԻ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԵՐ

ՄԻՎՈՏՏԸ ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ՎԵ ՄԻԼԼԻՅԻ

ՎԵՖ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎԶԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիյէ 20 գրուշտան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻՉԻՆ

Կիր սէնէլիք	180 գրշ.
Ալթը այլըգ	90 »
Իկի այլըգ	50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՆ

Բոլթա իւէ իրսալ օլունմագլար իչիւն

Կիր սէնէլիք	220 գրշ.
Ալթը այլըգ	110 »

30 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 թինտի սահիֆէյէ	5 գրշ.
4 թինտի սահիֆէյէ	2 »

ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շէրքէթ վէ սուրը սարրաֆիյէյէ պիրա իլանաթ.

2 վէ 3 թինտի սահիֆէյէրէ	6 գրշ.
4 թինտի սահիֆէյէ	4 »

Զիյատէ միւտաէթ իչիւն իլանաթա պրը բարարլըգ օլուր։

Մէհամաթ նաֆիսա տայիր պէնամէ գանէն գատալ օլունմագ վէ տիր գունամայան եվրաք իլանէ օլունմագ տըր։

30 ԲԱՐԱ

Իսարէխանէի, հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպասաս, Սթամպուլա Պասը Ալի ճատէսինէ նումէրո 20 խանէսէ տիր։ — Կազէթանըն ուսուլը իսարէ վէ Թահրիրիյէսինէ պիրա քէֆիֆէյի մէվսատ հագգընա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմագը կիսի, քեռաֆիֆէյի մէքեռթիյլին տարի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իսէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշիտիլտիկնէ կէօրէ, Պաղատատաքի Լինչ նամ ինկիլիզ վաբօր գումպանիասընըն մէսէլէսինէ տօղայը Լօնտրա Օսմանլը սէֆիրի Միւղիւրիս բաշա հաղրէթլէրի իլէ ինկիլթէրրա խարիճիյէ նաղրը լօրտ կրանվիլ արաընտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ՝ իմթիյազ ֆէրմանը ալխինին էսասը իւզէրինտէ հիւանիէթիճէյէ միւնճէրը օլագ իւզրէ տիր։

Պապը Ալի՝ միմբին մէրթէպէ միւզաքէրաթը մէզքիւրէյի չաբուգ իլէրի կէօթիւրմէք իչիւն Օսմանլը սէֆիրինէ էմր վէրմիշ տիր։

—

Պու մատտէ հագգընա տիւնքի Էտէբէտտէ աթիտէքի ֆըզրա օգունմուշ տըր։

«Պաղտատ մէմուրինը մահալլիյէսինին Տիգրիս իւզէրինտէ Ինկիլիզ վաբօրլարընը սէյր ու սէֆէրլէրինի մէնէ թէսատտի իթտիքլէրի սըրատա, Ֆարս էյալէթինին վէ Պասրա քէօրֆէզի ատալարընը Ինկիլիզ ժէնէրալ գոնսուլոսը օլուպ, մէրքէզի Պէնտէր Պուշիր օլան գայմագամ Բուսպիր թօր տուպասընա բաքիպէն Պասրա քէօրֆէզինին շըմալ ճիհէթինտէ քէշթ ու կիւզար իտէյօր իտի։

«Իշպու հատիսէ վէ տահա տօղրուտու թէսատիֆ՝ նազարը տըգգաթը ճէլպ էյլէմիշ, վէ Լօնտրա սէֆիրի Միւղիւրիս բաշա հաղրէթլէրի պու պապտէ խարիճիյէ նաղրը Լօրտ կրանվիլէ թէպլիղաթ իճրասընա մէմուր իտիլմիշ տիր։ Նաղրը միւշարէլէյհին ճէվապը՝ գոնսուլոսը մումմիլէյհին քէշթ ու կիւզարընը Պաղտատտա ճէրէյան իտէն խուսուսաթ իլէ թէալիւգի պուլունմատրընը իրսալ վէ իսպաթտան իպարէթ օլաճաղընը պէյան իթմէք պէհուտ տիր։

«Ֆիրաթ ճէրիտէ իւզէրինտէ սէյրը սէֆանին մէսէլէսի պիլէ, հալը հազրընը մուհաֆազա վէ պագաբ իւզէրինէ թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ պուլունըյօր կիպի կէօրունիյօր։ Պաղտատ Ալի՝ սատտ իշպու վաբօրլարընը մրգտարլարը քիւլիյէթլէ արթըրըլմասընը շարթ գօյօր իմի։ Իշպու շարթ թապիի վէ մաագուլ տըր։

«Պունտան պաշգա Լինչ գումբանիասընըն տախի մէնաֆիի մախսուսէսի իյճապընճա, իհթիյաճաթը թիւճճարիյէնին թալէպ իթտիի մրգտարտան զիյատէ Ֆիգրիսատէ վաբօր գուլլանմագ իսթէմէյէճէյի տէրքեար տըր։

«Շուրասրտա աշիքեար տըր քի, հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ Թիճարէթին եալըլմասընտան խսթիֆատէ իտէճէյի էճիլտէն, օրատա մուամէլաթը թիւճճարիյէնին իյճապ իթտիրէճէյի մրգտարտան ազ վաբօր գուլլանտըրըլմասընը իսթէմէյէճէք տիր։»

—

Ժ-բ-ը ոէ Սէն Բէրէպ-ոյտա պէրվէճճը աթի օգունմուշ տըր։

«Բուսիա տէվլէթի՝ Գարս վէ Պաթում սանճագլարընը եէրլի պէյլէրինտէն 23ինին էօհտէլէրինէ արսէն ինթիգալ իթմիշ օյուպ էօթէտէն պէրու հիւքիւմէթը Օսմանիյէ ճանիպինտէն վէրիլէճէլմէ. բտէ օլան, վէ մրգտարը՝ սենէվի 7840 բուպլայա պալիդ օլմագտա օլան մաաշլարընը թէէտիյէսինէ միւսաատ էյլէմիշ տիր։ Իշպու մաաշլար՝ Պէրլին ահտնամէսինին թարիխը իմզասը օլան 1878 սենէսի յունիսա 13ինճիւ կիւնիւնտէն պէրու միւթէտախիլ մաաշլարը իլէ պէրապէր ասհապընա թէէտիյէ օլունճագլար տըր։»

—

ԳՕԼԷՐԸ

Մապէյնը Հիմայուն աթրպասընտան միւրէքքէպ օլարագ պու քէրրէ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէչէքքիլ իթմիշ տիր։

Իշպու գօմիսիօն՝ գըշլար իլէ ասքէր մէզգիւէրինին թէմիզլիյինի վէ իսթախանէյէրին մուամէլաթընը թէֆթիշ վէ նէզարէթ իտէճէք տիր։

* * *

Բատօստա ինչա օլունան եէնի թէհֆիֆուղխանէ՝ եէնի եօլճուալապիլէճէք հալէ կէլմիշ տիր։ Պու թէհֆիֆուղխանէ թէէսիս օլընըգտան սօնրա, Սըհհիյէ գօմիսէրի էյրէֆ էֆէնտի՝ քէնտի թահթը էմրինէ վէրիլէն սէֆանին իլէ շիպհէյի մահալլէրտէն կէլէն սէֆինէյէրէ Ադալար տէնիզինտէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ ճէզիրէյի մէզքիւրէտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եունան գուվէյի պահրիյէսինտէն Բ-ը- վէ Սէէչ- նամ հարպ սէֆինէյէրի տախի պու մագսէտլէ Եունան սէվահիլը ճէնուպկիսիլէ Կիրիտ միյանընտա քէշթ ու կիւզար իթմէքտէ իմիշլէր։

* * *

Միւճթէմէաի Ամերիգա հիւքիւմէթի՝ գօլէրա ալէյհինտէ ֆէվգէլատէ թէտաբիրը իհթիյաթիյէ իթթիխաղ էյլէմէքտէ տիր։ Վաբօր գլավուզլարը՝ խաքէնտերիյէտէն վէ Ադաէնիգին շարգ սէվահիլինտէն կէլէճէք սէֆինէյէրի տօղրուճա գարանթինախանէյէ կէօթիւրմէք իւզրէ էմր ալմ իթմիշլէր տիր։ Իլէթը մէզքիւրէ Լիվրօբայա սիրայէթի թագտիրտէ, օրատան կիտէճէքլէր իչին տախի պու եօլտա թէտաբիրը իհթիյաթիյէ իթթիխաղ գըլընաճագ իմիշ։

—

ԳԱԼՊԱԶԱՆԼԸՂ ՄԱՏՏԷՍԻ

Տիւնքի Ֆ-ր ոէ- Պ-ֆր՝ «Պէյօղլու բոլիս մէմուրիյնի մուհաքէմէսի» սերլէվհասը ալթընտա պիր մուֆասսալ ֆրզրա եաղարագ, պունտա Պէյօղլու բոլիս միւտիրի Պահրի բաշա հաղրէթլէրի հագգընա մատտէի մէզքիւրէտէն տօղայը տէվէրան իտէն միւթէլիֆ շայիալարը պէրաի մալիմաթ տէրճ իթմիշ, վէ ֆագաթ պու շայիալարա շիւպհէ իթմէքտէն տէ ասլա տուր օլմամըշ տըր։

Շէյլէ քի, մէզքիւր կազէթա՝ իշպու մէզալէսինէ պիր մուգատտէմէ իլէ կիրիշտիքտէն սօնրա տէմիշ տիր քի,

«Հէր ագը պաշընտա օլան ատտանա սիւվալ իտէրիգ, ինանըլապիլիր շէյ մի տիր քի, Պէյօղլու բոլիս միւտիրի՝ շէհրիմիզին կէրէք Օսմանը վէ կէրէք էճնէպի էհալիսի թարաֆընտան հիւրմէթ ու բիայէթ օլունան վէ միլք ու տէվլէթէ սատագաթլարը մաարուֆ օլան պաղը մէմուրիյնի իթհամ իթմէյէ գատար իլէրի վարմըշ օլսուն։

«Ինանըրըմը շէյ մի տիր քի՝ Պահրի բաշա՝ պունընլա մուվաֆֆագ օլմասըդընը, վէ մազնուն խաֆիյէ մէմուրլարընը իչի հէյէթը ատլիյէ թարաֆընտան մէյտանա չըգարըլմագ իւզրէ օլաճաղընը կէօրիւնճէ, պիր պէօյիւք զաթըն հրմայէսինէ միւբաճաաթ իթմիշ վէ մէրհամէթը թահմատրիյի խթիրհամ իթմէք իւզրէ իսաքիբաի հապսէթը Շէհրիյարիյէ պիր արզուհալ թագտիմ իթմէսինի ըէճա էյլէմիշ օլսուն։

«Պունլար գապալ օլունուր շէյլէր տէյիլ տիր, տէյիլ մի։ Հալ պու քի իշին տահա իլէրիսինէ վարըրըյօր։ Կէօյա միւշարէլէյհ պէօյիւք զաթ՝ ճէվապ վէրիպ բաշի միւշարէլէյհ հաղրէթլէրինէ տէմիշ օլա քի «Շէվքէթլու գուտրէթլու Սուլթան Համիտ խանը Սանի էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինին հրմայէի Սէնիյէլէրի թահթընտա հէյէթը ատլիյէի Օսմանիյէ տայմա գապահաթլարը պուլմաղա մուվաֆֆագ օլմուշ վէ գապահաթսըզլարը տա մուհաֆազա իթմիշ տիր։ Էկէր բաշի միւշարէլէյհ՝ քէնտի քէնտիսինին գապահաթսըզ օլտըգընա գանի իսէ, սապը իտուպ հաքիմլէրինին իլամընա պէքլէմէլի տիր։»

Լաքին Պահրի բաշա ալէյհինտէ սաիր իթհամլարտան պաղգընը պիր շէյ տահա սէօյլէնիյօր։ Կէօյա քի, բաշի միւշարէլէյհ՝ ատալէթին ճէրէյանընը տուրտուրմաղա մուվաֆֆագ օլմայաճաղընա գանարագ, պիր սէֆարէթ թէրճէմանընա միւրաճաաթ իթմիշ—(քի պու թէրճէման պիր վագթ թէվասսութ իտէրէք քէնտիսինէ պիր էճնէպի տէվվէթինտէն նիշան ալտըրմըշ իմիշ)—վէ սէֆիրինին հրմայէսինի իսթիհսալ էյլէմէսինի ըէճա իթմիշ իմիշ։ Պունտա տա թէրճէման ճէվապ վէրիպ տէմիշ օլա քի «Պահրի բաշայա խալիսանէ տօսթլըղը վար տըր։ լաքին էֆքարը ուսմիյէ իլէ տիկէր սէֆարէթ թէրճէմանլարը բաշի միւշարէլէյհ հաղրէթլէրինի գապահաթը կէօսթէրմէքտէ օլտըգլարընտան, քէնտի սէֆիրի նէզտինտէ պու մէսէլէ հագգընա պիր շէյ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմէյէճէք տիր։ Իթսէ պիլէ տինէնմէյիպ, պիհուտէ քէնտի հագգընտա տա շիւպհէյի տավէթ իթմիշ օլաճագ տըր։»

Պու մուվաֆֆագիյէթսիզլիքլէրէ բաղմէն շու տախի իլավէթէն սէօյլէնիյօր քի, Պահրի բաշա՝ թէէսիրի օլմայան տիկէր պիր չօգ թէսպիրլերէ տէ միւրաճաաթ իթմիշ իմիշ։ Չէյլէ քի, մահպուս պուլունան մէմուրիյնէ կիզլիճէ թաալիմաթ վէրմիշ, վէ պու թալիմաթտա էվվէլքի իգրարլարընը թաատիլ իթմէսինի մուսպիր կարապետէ ըէճա իթմիշ, վէ քէնտիսինէ միւքեաֆաթ իչիւն պիր եէրէ 500 լիրա տէբօզիթօ պրագմաղը թէքլիֆ էյլէմիշ իսէ տէ, Կարապետ պու թէքլիֆի գապուլ իթմէմիշ։

Ֆ-ը՝ պու հավատիսլէրին նէ տէրէճէյէ գատար սահիհ օլտըգլարընը պիլմէտիկինի պէյանտէն սօնրա տիյօր քի, «անճագ չու սահիհ տիր քի, Պահրի բաշա հաղրէթլէրի՝ քէնտի մահպուս պուլունան մէմուրիյնինին իգրարը մուճիպինճէ, ալը պիր իթհամ թահրընտա օլուպ, պու իթհամ՝ պուլունտըղը եիւքսէք մէվգիյէ սալա եագըշմամագտա օլտուղունտան, պու պապտէ հագիգաթը հալին սերիան մէյտանա չըգմասը արզու օլունուր։

«Պիր գաչ այտան պէրու պէյօղլու բոլիս միւտիրի՝ թահթը իթհամտա իսէ տէ, միւշարէլէյհ հէնուզ մէմուրիյէթինտէ տէվամ էտիյօր։ Եէհալի պու իշէ ալգըլըյօր։ Ղիրա պիր թարաֆտան հիւքիւմէթ՝ զուհուր իտէն շայիալարը թէքզիպ իթմէյիպ, տիկէր թարաֆտան տա Պահրի բաշա՝ հիչ պիր շէյ օլմամըշ կիպի, Պէյօղլու բոլիս միւտիրիյէթինտէ տէվամ էյլէյօր։»

Պիզ տախի պու չայիալարը Ֆ-ը կիպի ըէմալը իհթիյաթա նազլ ու տէրճ իլէ, պու միւհիմմ մատտէ հագգընտա հէյէթը ատլիյէնին վէրէճէկի հիւքմ ու գարարա պէքլէմէքտէ օլտուղումըզը պէյան իտէրիզ։

Ֆ-ը՝ մէզքիւր ֆգրասընտա Պահրի բաշանըն էլի պին լիրա սահիպի օլտուղընա տա պէյան իտէյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էվվէլքի կիւն տուէլը մուազզամ պաշ թէրճէմանլարը Պապը Ալիյէ պիլազիմէ, Խարիճիյէ միւսթէշարը Ցատեան Ցարութիւն էֆէնտի հաղրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

Եէվմը մէզքիւրտէ իթալիա վէ Աւսթրիա սէֆիրլէրի տախի Պապը Ալիյէ կիտիպ, Սատրազամ վէ Խարիճիյէ նազրը բաշալար վէ միւսթէշարը միւշարէլէյհ հաղրթը իլէ կէօրիւշիւլիր տիր։

—Պու կիւնքի Թէրճիմանը Հ-ի-ֆ-ոտա պէրվէճճը աթի օգունմուշ տըր։

«Իզմիտտէ ավօգաթլըգ իթմէքտէ վէ մալիսմաթ վէ ճէրպէզէսի սայէսինտէ կիւնտէն կիւնէ քէսպը չէօհրէթ էյլէմէքտէ օլան էրմէնի միլլէթինտէն Ցիրուհի նամընտա վէ հէնուզ 15 եաշընտա պիր գըզ՝ պու քէրրէ պապը ուսմուրը զաթիկսինին թէսվիյէսի զըմընտա Ցէրսաատէթ կէլէրէք, Համիտիյէ գրատթխանէսի իթթիսալինտէ վագը իզմիտ օթէլինէ նիւզուլ իթմիշ տիր։

«Խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, մէզզուրէնին ճէպինինտէ (ալընընա) նուրը իսթիտատ՝ բուշինա, վէ քէնտիսի կիւզէլ կիւզէլ լայէհալը իսթիտալար եաղապիլէճէք ատրէճէտէ լիսանը Օսմանիյէ աշինա իմիշ։»

—Մակեդոնիատան Նէ-ըշ- կազէթասընա պէր վէճճը աթի եաղըլմիշ տըր։

«Մակեդոնիատա Անատէլիցցի գազասընտա վագը պիր քէօյիւ 30 գատար միւսլրմ հայտուտ պաղթէթէն պատարագ, պիլճիւմլէ սէքէնէսինի ապլօգա իտուպ, քէօյ էհալիսինտէն պաղը քիմսէլերին քէնտիլէրինէ թէսլիմ իտիլմէսինի թալէպ էյլէմիշլէր իսէ տէ, իսթէտիքլէրի ատէվէրտէն պիր գաչը քէօյտէ օլմայըպ, պիր գաչը քէօյտէ սատուչորգլարընտան, հայտուտլար վահշէթլէ էվլէրէ կիրիպ, վէ գաբու վէ սանարգլարը գրբբպ, պուլտրգլարը չէրլէրի զապտ էյլէմիշլէր տիր։

«Էյդը յտի մէրգումէ՝ օսյապիլտիքլէրի գատար խանէլերի սօյտուգտան վէ բէք չօգ քիմսէլերի թահգիր վէ ճէրհ իթտիքտէն սօնրա, պիր խայը քէօյիւլերի տախի պէրատէր ալտրագ կիթմիշլէր, վէ անճագ պիր գաչ սաաթ սօնրա մէրգուման քէօյիւլերի սալը վէրմիշլէր տիր։ Հայտուտլարդն մանճիպ օլտըգլարը տէհշէթ նազապլը թարիֆ տիր։ Շիմտի էշգըյա քէօյիւլերէտէն 500 լիրա թալէպ էյլէմէքտէ իմիշլէր։

«Իշպու վագտանդն էրթէսի կիւնիւ մէրգուման հայտուտլար՝ եէնիտէն Սթարիյէնա քէօյիւնիւ պասըպ, օրատան իլքի քիշիի տաղա աշըրմըշլար տըր։»

ԹԻԼԷԿՐԱՖ

Աժանա Հավաս գ-ռ-ֆ-ռ-ը Բ-ր-ֆ-ռ-ն մ-ղ-գ-ռ-ը Բ-ռ-ղ-ռ-ն Շ-ռ-ֆ-ռ-ը ոէ.

Իսքէնտէրիյէ 10 օգոստոս

Սըհհիյէ մէճլիսինտէն վերիլէն օգոստոսը 10ՆԷ կիւնիւն գօլէրա բաբօրթօսը տըր։

		Եէնի
Գահիրէ	78	»
Ցամանհուր	18	»
Զակազիկ	19	»
Իսքէնտերիյէ	22	»
Իսմիրի զիքը օլունմայան մահալլերտէ	566	»
Ճէման	703	

Բարիզ 10 օգոստոս

Ֆրանսանըն Զինտէ մուգիմ էլչիսի Մ. Թրիզու Ֆրանսայա կէլմէյէ իզն իսթէմիշ տիր։

Թահմաթվատ-քի ասքիրը մէվճուտէյէ զամմ օլունմագ իւզրէ Մատակասգարա 600 նէֆէր ասքիրը պահրիյէ կիտէճէքտիր։

Ֆօրտօ 10 օգոստ.

Հուտուտտան կէլէն խապէրլերէ կէօրէ, Սրանեանընը շըմալ ճիհէթինտէ հէյէճան ու զալէյան բէք պէօյիւք տիր։ Պարսէլըն չէհրինին ամէլէ թագրմը խսեան իթմիշ տիր։ Իսթիլալ՝ Սէօ տ'իրժէլ, Ֆիկուէրաա վէ ժէրօն նամ մահալլէրէ սիրալէթ իթմիշ տիր։

Ջուհուր իտէն պիր շայիալա կէօրէ, Անտալուզ էյալէթի խսեան իթմիշ տիր։

Գահիրէ 10 օգոստ.

Պու կիւն պուրատտա գօլէրատան 38 քիշի էօմիւշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կաթողիկոսական Լիազօր Ցանձնաժողով՝ կէլէճէք ճումաա էրթէսի կիւնիւ սօն տէֆա ագը իճթիմա իտէրէք, միւղաքէրաթընա խիթամ վէրէճէք, վէ բաբօրթօսընը պիթանպիմ նէթիյճէի մուամէլաթընը Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինէ արզ էյլէյէճէք տիր։

—

Մէրհում Գէորգ Դ. Կաթողիկոսընն հէմշիրէսի էֆտիկ հանըմ՝ Այվազեան Աբրահամ էֆէնտինին մէսէլէի մալումէսի հագգընտա հէր նէ քի պիլիր իսէ էվվէլքի չը տախի սատուչորգլարընտան, հայտուտլար վահշէթլէ էվլէրէ կիրիպ, վէ գաբու վէ սանարգլարը գրբբպ, պուլտրգլարը չէրլէրի զապտ էյլէմիշլէր տիր։

«Էյդը յտի մէրգումէ՝ օսյապիլտիքլէրի գատար խանէլերի սօյտուգտան վէ բէք չօգ քիմսէլերի թահգիր վէ ճէրհ իթտիքտէն սօնրա, պիր խայը քէօյիւլերի տախի պէրատէր ալտրագ կիթմիշլէր, վէ անճագ պիր գաչ սաաթ սօնրա մէրգուման քէօյիւլերի սալը վէրմիշլէր տիր։ Հայտուտլարդն մանճիպ օլտըգլարը տէհշէթ նազապլը թարիֆ տիր։ Շիմտի էշգըյա քէօյիւլերէտէն 500 լիրա թալէպ էյլէմէքտէ իմիշլէր։

«Իշպու վագտանդն էրթէսի կիւնիւ մէրգուման հայտուտլար՝ եէնիտէն Սթարիյէնա քէօյիւնիւ պասըպ, օրատան իլքի քիշիի տաղա աշըրմըշլար տըր։»

Մ-ռ-ուլն սատ[illegible] իմթիյազը Այվազեան Գէորգ էֆ. սէքիզ այ հապսխանէտէ գալտրգատան սօնրա, էօնիմիզտէքի բազար էրթէսի կիւնիւ քէնտի 8 եաշընտա պիր տանէճիք մախտումըյլա պէրապէր Միսիրլիտէ մէնֆիյէ կիտէճէք տիր։

—

Բօմանըն Գ-ռ-ռ-ռ Ֆ-ռ-ռ-ռ, Բարիզին Էլ-ռ-ռ, Միլանըն Իլ-ռ-ռ-ռ-ռ ոէ Մէ-ռ նամ կազէթալարը իլէ Ֆիօրէնցանըն տիկէր պիր կազէթասը՝ վէնէտիքտէքի Սբ. Ղազար վանքընա պիրէր մուխպիրը մախսուս իրսալ իտէրէք, եանմշ մահալլերին ֆոթօկրաֆ ըէսիմլերի իլէ բլանլարընը չըգարթմըշլար տըր։

Իշպու կազէթալար՝ մէզքիւր ըէսիմլերի տէրճ ու նէշր իտէճէքլեր տիր։

Բիվայէթէ կէօրէ, եանան եէրլերին տուվարլարը բէք խարապ վէ երգըլմագա մահլ պիր հալտէ պուլունտրգլարընտան, եէնիտէն եարբլաճագլար իմիշ։

—

Մեծ. Տէր,

Խորհուրդս և խնամակալութիւնը պատիւ ունին ծանուցանել Ձերդ Մեծապատուութեան որ յառաջիկայ կիւրակէ որ է 31 Յուլիս գիշերս Արծրունեան երկսեռ վարժարանաց պարգևաբաշխութեան հանդէսը պիտի կատարուի Ս. Եկեղեցւոյս մէջ ժամ 6 ½ին։

Կ'ինդրեմք որ Ձեր և Ձեր ազնիւ ընտանեաց ներկայութեամբ պատուել բարեհաճիք սոյն դրպրոցական հանդէսը։

Որուն համար կանխաւ մեր շնորհակալիքն յայտնելով։

Մնամք յարգանօք

28 յուլիս 1883 (ԿԽԷ)

Մագրի-գիւղ

—

ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԱՀԵԼՈՒ ԵՒ ԱՒԵԼՑՆԵԼՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏ

Բարձրագոյն օգուտ մարդկային կենաց

Ցօրինեալ Ամի հեղինակէն

Թարգմանեց Կարապետ Ագճալեան

կը ծախուի Մէրճան չարչին, թիւ 57, Մարգարեան գրատունը։ Գինն է 5 ղրուշ։

ԲԱՌՏԵՏՐ

ՌԱՄԿՕՐԷՆԷ Ի ՀԱՑԵՐԷՆ

Մաքուր աշխարհաբառ խօսելու փափագ ունեցողներուն համար

Հ-ռ-ռ-ռ

Յովսէփ Ս. Մալէքեան

Դասատու Հայկաբանութեան

կը ծախուի Մէրճան չարչին, թիւ 57, Մարգարեան գրատունը։ Գինն է 3 ու կէս ղրուշ։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գրէտի Լիօնէ պանգասընն Գալաթա վէ Սթամպուլ շիպէլէրի ալաֆրանկա օգոստոսին 13ինճի կէլէճէք չարչէնպիհ կիւնիւ գաբալը օլաճագլար տըր։

ԳՕՂԷՐԱ ԱՄԻԱԹԻՒ

ՏԻՒՆԻ ՆԻՄԻՏԳԻՆ ԳԻՎՐ ԷՆԸՆԴ

Գօղէրանքն տէֆի մաղարբաթը իչին, պէօյիւք տէվլէթլէր պէյնինտէ պիր իթթիֆաղը թամ զուհուրա կէլտիկինտէ բէք չօղ եօղլար տիւչունիլէպիլիր իսկ տէպէճէ, եալընըզ պիր թէք թէապիր պիլէ, մագսէտի մէղքիւրքն հուսուլինէ բէք պէօյիւք պիր մէտար օլապիլիր, վէ պէլքի տէ պիր մէտարը գաթի։

Պու տէպիրիմիզ թէապիր, պիր գօղէրա ատասը թէտարիք իտիպ, գօղէրա զուհուր իտէն մահէլլէրին էհալիսինի օրայա նագլ իթմէք վէ հէր վէճհ իլէ անլէրի գայբմաղ թէապիրի տիր։

Վէ մատամ քի գօղէրա իլլէթի տահմա եա սրճաղ մէվսիմէրտէ զուհուրա կէլմէք, եախօտ օլ վագթլար աղմաղտա տրը, իմտի կէրէք հէր մահէլլէն ուղաղ մէվգբսը իլէ վէ կէրէք Ա՛թանթիք տէնիզինին այրգալարընտա պուլունմասը իլէ պէրապէր, հավասը տախի կէրէյի կիպի սէրին օլան խլանտա ատասը, մագսէտ բէք մուվաֆբգ պիր մահէլլ օլապիլիր։

Եախօտ պունուն մահզուրլարը օլտուղընտա, այբգ տէնիզլէրտէ տահա զիյատէ միւնասիպ պիր սահր մահէլլ տախի պուլունմազ տէյիլ տիր։

Գօղէրա իլլէթի, եալընըզ տօղտուղու եախօտ սիրայէթ իթթիյի մահէլլ իչին տեյիլ իլլա պիւթիւն տիւնեա իչին տէհշէթլի պիր թէհլիքէ օլտուղընտան, պու պիւթիւն տիւնեայը իզհար իտէն պէօյիւք տէվլէթլէր պիր եէրէ կէլտիքլէրինտէ, պէօյլէ պիր մագսէտ իչին նէ գօյալըգլար վիւճուտ կէթիրէպիլէճէքլէրի, աշիքեար պիր մուտտէ տիր։

Մէսէլա ֆարզ իտէլիմ քի, չու չիմտիքի գօղէրատան էվվէլ, պէօյլէ պիր թէրթիպաթ մէվճուա պուլունմուշ օլսա իտի, վէ մէսէլա իսլանտա ատասը տախ գօղէրա թէհհաֆֆուզխանէսի թախսիս օլունմուշ օլսա իտի։

Օլ վագթ, Տիմեաթտա գօղէրա զուհուր իտէր իթմէզ, հէր տէվլէթ թարաֆընտան թէտարիք իտիրմիշ օլան 200 զբթա վարբր 170էր քիչի գապալ էթտիքլերինտէ, Տիմեաթրն թէքմիլ 34000 նէֆէր էհարիսի տէրհալ տէնիզ լուգերինէ չզգարբլբր, վէ իսլանտա ատասընա նագլ օլունապիլիր իտի։

Պու սուրէթլէ, գօղէրանքն ազմասընա էն պէօյիւք սէպէպլէրտէն պիրիսի օլան ինսան գալպլըգը ատպլբը, իքինճի պիր իթթիքլերի ագճէտէն պիր ազչէյ գաղանճագլարը տա իհթիմալտէն օլապիլիր իտի։

Շիմտի կէլէլիմ պու տէֆաքի գօղէրատա իթթիխազ իտիրմիշ օլան մէճհուլ թէտպիրլէրէ։

Համթա էհլ վէ էրպապ թանընըմշ օլանլարընն պիլէ թէքմիլ պիր իմթիզաճտա պուլունամայբզ քիմիսինին էյի օլուր վէ քիմիսինին տախի ֆէնա օլուր տէտիքլէրի, վէ պիր արա վագ վէ սօնրատան լագլ, վէ տահա սօնրա եէնիտէն վագ իյլէտիքլէրի գօրտօն ուսուլինին նէ տերէճէյէտէք ֆայիտէսի կէօրիմիշ օլտուղունու սօնրատան անլայաճագ վէ պէլքի տէ հիչ անլամայաճագ իսէք տէ, մահզուրլարընն տէհշէթլի աղամէթինի ինքեար իտէճէք մահէլլ գալմամշ տրը։

Մէսէլա էվվէլ էմտէ գօղէրա Տիմեաթտա զուհուր իյլէտիյինտէ, կիլյա խարիճէ սիրայէթինի մէնն իթմէք իչին թէքմիլ չէհիր ապլօգայա ալընը, վէ իչէրտէ գալան պիչարէ էհալի գաչաճագ վէ սօլուգ ալաճագ պիր եէր պուլամայբզ, օ տէհշէթլի աթէչին իչինտէ պիրիպիրլէրինի պուլաշտրբարագ, էյի եէմէքտէն, էյի սուտան, վէ սիչարտան եէթիշէճէք հէքիմէրտէն վէ բէք չօղ չէյլէրտէն մահրում գալարագ, վէ էթրաֆլարընտա չօղալտրգճա չօղալան էօլիլէրի կէօրիպ պիր գաթ տահա տիչարը տէհշէթ օլարագ, չօղլարը տիրի տիրի վէ նահագգ եէրտէ գուրպան կիթտիլէր։

Քի՞մ ինքեար իտէպիլիր քի, պու պիչարէ գուրպանլարը հիչ տէյիլ իսկ եիւզտէ էլլիսի, աչբգ տէնիզլէրէ եախօտ տաղ պաչը չատրըլարընա եայըլտրգլարընտա, պէօյլէ պիր սէֆիլ էօլիմտէն գուրթուլմուշ օլապիլճէքլէր իտի։

Ղանլարը պիլմէյէն եօգ իտի։ ֆագաթ միլեօնլարը գուրթարմագ իչին պինլերի ֆէտտա իթմէլի տիր տէնտի։ էվվէթ պու պիր գաթէյի ումումի տիր։

Ֆագաթ պու տէհշէթլի մէճպուրիյէթէ մահէլլ վէրմէյէճէք թէտպիրլէր պուլունմամշ մը իտի։ վէ թէքմիլ չէհրի պօչլթմագ վէ քիմէ իլէ միւշգաթլարը օլմագսըզըն պուլաշրգ էհալիյի ուղաղ վէ աչբգ պիր մահէլլ նագլ իթմէք իւզրէ, թէքլիֆ իթթիխմիզ թարիգէ պէյնզեր պիր թարիգ պուլունմազ վէ իճրա օլունամշ մը իտի։

Տիմեաթրն տէհշէթլի մուհաեէրէսի, սօնրա պաչգա չէհրլէրէ վէ գաստպարտա տա սիրայէթ իթթի։ չինքի խասթէլէք, պուլաշրգ առէմլեր վասրթամը։ իլէ թիմուրի գաղանճագլարը տա իհթիմալտէն օլապիլիր իտի։

Շիմտի կէլէլիմ պու տէֆաքի գօղէրատա իթթիխազ իտիրմիշ օլան մէճհուլ թէտպիրլէրէ։

Համթա էհլ վէ էրպապ թանընըմշ օլանլարընն պիլէ թէքմիլ պիր իմթիզաճտա պուլունամայբզ քիմիսինին էյի օլուր վէ քիմիսինին տախի ֆէնա օլուր տէտիքլէրի, վէ պիր արա վագ վէ սօնրատան լագլ, վէ տահա սօնրա եէնիտէն վագ իյլէտիքլէրի գօրտօն ուսուլինին նէ տերէճէյէտէք ֆայիտէսի կէօրիմիշ օլտուղունու սօնրատան անլայաճագ վէ պէլքի տէ հիչ անլամայաճագ իսէք տէ, մահզուրլարընն տէհշէթլի աղամէթինի ինքեար իտէճէք մահէլլ գալմամշ տրը։

Մէսէլա էվվէլ էմտէ գօղէրա Տիմեաթտա զուհուր իյլէտիյինտէ, կիլյա խարիճէ սիրայէթինի մէնն իթմէք իչին թէքմիլ չէհիր ապլօգայա ալընը, վէ իչէրտէ գալան պիչարէ էհալի գաչաճագ վէ սօլուգ ալաճագ պիր եէր պուլամայբզ, օ տէհշէթլի աթէչին իչինտէ պիրիպիրլէրինի պուլաշտրբարագ, էյի եէմէքտէն, էյի սուտան, վէ սիչարտան եէթիշէճէք հէքիմէրտէն վէ բէք չօղ չէյլէրտէն մահրում գալարագ, վէ էթրաֆլարընտա չօղալտրգճա չօղալան էօլիլէրի կէօրիպ պիր գաթ տահա տիչարը տէհշէթ օլարագ, չօղլարը տիրի տիրի վէ նահագգ եէրտէ գուրպան կիթտիլէր։

Քի՞մ ինքեար իտէպիլիր քի, պու պիչարէ գուրպանլարը հիչ տէյիլ իսկ եիւզտէ էլլիսի, աչբգ տէնիզլէրէ եախօտ տաղ պաչը չատրըլարընա եայըլտրգլարընտա, պէօյլէ պիր սէֆիլ էօլիմտէն գուրթուլմուշ օլապիլճէքլէր իտի։

Ղանլարը պիլմէյէն եօգ իտի։ ֆագաթ միլեօնլարը գուրթարմագ իչին պինլերի ֆէտտա իթմէլի տիր տէնտի։ էվվէթ պու պիր գաթէյի ումումի տիր։

Ֆագաթ պու տէհշէթլի մէճպուրիյէթէ մահէլլ վէրմէյէճէք թէտպիրլէր պուլունամամշ մը իտի։ վէ թէքմիլ չէհրի պօչլթմագ վէ քիմէ իլէ միւշգաթլարը օլմագսըզըն պուլաշրգ էհալիյի ուղաղ վէ աչբգ պիր մահէլլ նագլ իթմէք իւզրէ, թէքլիֆ իթթիխմիզ թարիգէ պէյնզեր պիր թարիգ պուլունմազ վէ իճրա օլունամ

լի կատարեալ և որոշ մի ձև։ Այնուհետև կոկի աշխատութեան բաժանման մեծ օրէնքն, փոխադրութեան ճանապարհներ կը դիւրացնեն քաղաքէ ի քաղաք այլևայլ արդեանց փոխանակութիւնն։ Ճարտարագործութիւնն կ'երևի պատմութեան տեսարանին վերայ, և նուազ ծախքով մեծ արդիւնքներ գործելոյ կաշխատի մարդն արարիչ։

Պէտքն յառաջադիմութեան մղիչն է։ Մարմինն պէտք ունէր ննդեան, և մարդն գտաւ զայն։ այլ այժմ յագեցած է նիւթով, պէտք ունի իմացական սնունդի, և հարկ է նոր ընկերական կազմակերպութիւն, սոյն պէտքն ևս գոհացնելու համար։ Օրէնսդրին հանճարն նոյն վայրկենին կոկի ի գործ և կը բաժնէ ժողովուրդն չորս դասակարգերու, որ ճիշդ կը համեմատին ընկերութեան չորս գլխաւոր պաշտօններու։ Առաջին դասակարգն է գործաւորն, որոյ պաշտօնն է աշխատութիւնն դժուարակիր։ երկրորդին մէջ երկրագործն ստանձնած է հողոյ վերաբերեալ ամեն մշակութիւնք։ երրորդին մէջ, զինուորն ստանձնած է պաշտպանութեան վերաբերեալ ամեն աշխատութիւն։ չորրորդին մէջ հուսկ ապա, գիտունն ստանձնած է գաղափարաց ամեն աշխատութիւն։ Գիտունն, ձրի պաշտպանուելով և սնանելով, փոխարէն կուտայ ընկերութեան գիտութիւն, մեքենական ճարտարութիւն, որ ընկերութեան աշխատութիւնն կը թեթևցուցնէն և կը խնայեն։ Մտածման և ճարտարագործութեան սոյն դասակարգութիւնն՝ մարդոյն ձեռաց մէջ դրաւ բնութեան տիրելու առաջին գործիքներն, և սոյն իմացական և նիւթական գործիքներով զինեալ, քաղաքակրթութիւնն միջոցին մէջ ճառագայթեց և վաճառականութեան յարաբերութիւնքն ընդարձակեց և ամրապնդեց։ Մի օր, քաղաքակրթութիւն նոր արշաւանք, նոր պետական հարուած փորձեց բրնութեան վերայ, և հնարեց նաւարկութիւն, աշխարհ աշխարհի հետ կցելով, վաճառք վաճառքի հետ փոխանակելով։ Այն օրերն բացաւ երկիր իւր արգանդ, և ոսկին ու արծաթն սկսան շրջաբերիլ։ դրամն փոխանակութիւնն հաւասարակշռեց, խնայողութիւնն դիւրացոյց և դրամագլուխն բազմապատկեց։

Ցառաջադիմութիւն անընդհատ կը շարունակէ իւր ընթացք և ուր ուրեմն կը խորտակէ դասակարգի այն անձուկ շրջանակն յորում հաղիւ մի քանի ընտրեալներ կոչուած էին մտածութեան գործին, կը մեղմանայ դասակարգն, կ'ամրանի և կը փոխուի ծառայութեան։ Գերին կը բեռնաւորի բռնի աշխատութեամբ և կը փրկէ զկինն առանին գձուձ ծառայութենէ։ մէկ հայր միայն և մէկ մայր միայն կը կազմեն ընտանիքն, սպասելով որ մի նոր շրջան գայ խպառ վերցուցեալ կնոջ ծառայութեան ծածկոյթն, որ դեռ կիսովին ձգուած կը մընայր։ Այսպէս գիտութիւնն ընդ քարշ կ'ածէր իւր ոտնակապ, անուցանելու համար գիտնականն որ իւր իմացական աշխատութեամբ կը հնարէր ուժագիտութիւնն և գերւոյն բռնի աշխատութիւնն կը վերջացուցէր։ Գերութիւնն երբ քայլ առ քայլ իւր շղթայներն կը խորտակէր, կինն ևս իւր ոտրկութեան անուրն կը թօթափէր։ Աւետարանին առջև կինն հաւասար մարդոյն, նորա նման ունէր մի գիւցազնական կոչում, առաքինութիւն, սրբութիւն, յայնժամ իրաց ձգեց իւր քօղն քրիստոնէութեան շնչովն պատառեալ, և իւր վեհութիւնն գտեցաւ պատութեան մէջ։

Սեփականութիւնն քաղաքակրթութեան տեսանելի մարմնացումն է։ Իւրաքանչիւր ձև սեփականութեան կ'ստեղծէ իւր ձևն քաղաքակրթութեան, նորա հետ կը կործանի և նորա հետ կը կանգնի աւելի կատարեալ ձևով և աւելի լաւագոյն ընկերական կազմակերպութեամբ։ Մայրն իւր առաջին օրերէն յայտնի գաղարարքն տացած բոլոր սեփականութիւններն մէկ ձևի կը վերածէ և կը միացնէ դրամի մէջ, որ անուամբ սեփականութիւնն կոչուեցաւ դրամագլուխ։ Դրամագլուխն ուրեմն ամեն կերպ սեփականութեանց վերջին եզրն, գերագոյն բովանդակութիւնն է։ Մտքովդ ոչնչացուր դրամագլուխն, և յայնժամ հարկ կը լինի նշանգել միառմի բոլոր դարերն և երթալ վայրենութեան մէջ։ Դրամագլուխն ջախջախեց գասակարգն, գերութիւնն, ծառայութիւնն, պիտի ջախջախէ նաև անժառանգութիւն, արծաթոյ մի խերիէշի մէջ կը բովանդակէ ամբողջ պատմութեան օրէնքն։ Բայց դրամագլուխն այնքան ակնիւ է, այնքան մեծարժէք է արքան նիւթականէն կը բարձրանայ իմացականի, հողէն ու կարասիէն ու գրատուն դէպ ի ճարտարագործութիւն, դէպ ի տաղանդ, դէպ ի գիտութիւն։ Մարդն էակ մ'է ընկերական և անհատական, և պատմութիւնն կ'վկայէ թէ այժմ յաջորդաբար ոչչափ բազմապատկած է հաւաքական և անհատական սեփականութիւն մարդկութեան, օրոյ յառաջդիմութեան աստիճանէն կախումն ունի այլևայլ ազգաց և աշխարհաց երջանկութիւնն կամ թշուառութիւն, հարստութիւն կամ աղքատութիւն։

Մարդն ծնած է ապրելոյ և լաւ ապրելոյ համար։ որչափ վանէ չարիքն իւր առջևէն, նոյնչափ կենաց մէջ կաղզի, և որչափ գաղափարով եւ գիտութեամբ բարձրանայ, նոյնչափ իւր կրօնն, իւր սեփականութիւնն, իւր քաղաքակրթութիւնն կաղնուանան։ Այժմ մեր ապրած դարին մէջ որչափ փոփոխութիւն, որչափ կենաց աճումն, որչափ իմացական կենաց բարգաւաճում։ արուեստներն համակ կերպարանափոխ եղած են արդ։ ճարտարպետութիւն, քանդակագործութիւն, նկարչութիւն, երաժշտութիւն, այն ոսկեղինիկ քառաթևերն գեղեցկագիտութեան, այժմ աւելի ոգի ունին, աւելի ծաւալ ստացած են և աւելի առաս կեանք կ'հոսեն մտածութեան մէջ, քան թէ այն վաղեմի ժամանակներն ուր գեղեցիկն միայն նիւթական աշխարհին վրայ կ'փայլէր։ Իւր արուեստից հետ մարդն կատարեալագործեց նաեւ գիտութիւններն, թուոց ստոյգ և անխախտ գիտութենէն յետոյ մի քայլ աւելի առնելով դէպ ի ճշմարտութիւն, թուոց գաղափարին վերայ աւելցուց միջոցի գաղափարն և հնարեց երկրաչափութիւնն, գիտութիւն տարածութեան։ Թուով և կարկինով զինեալ թափանցեց անբաւութեան խորն։ նկատեց, չափեց, թուեց երեքին մէջ կախուած աստղերն և հիմնեց աստեղագիտութիւն, միջոցի գաղափարին միացնելով ժամանակի գաղափարն։ Իւր գործիքն ու օրացոյցն ի ձեռին՝ գիտութիւն իւր հայեացքն դարցուց դէպ ի աշխարհս։ ուսումնասիրեց բնութիւնն, հիւլէներէն սկսեալ մինչ բարձրագոյն էակներն ու կենդանիներ։ և բնական գիտութիւն որ շարժման գաղափարին վրայ կ'յաւելուն կեանց գաղափարն, միթէ չէ՞ն աւելի յառաջադիմութիւն, չէ՞ն աւելի կատարելութիւն նախորդ գիտութեանց վերայ։ Բայց աւելի յառաջ պէտք է երթալ մարդ և բնութեան օրէնքներն հետազօտելով պէտք է կազմէ ամբողջութիւն մի, և օդէն, ձայնէն, ելեքտրականութենէն, լոյսէն մի նոր գիտութիւն յառաջ բերէ։ Նիւթոյ զօրութեան գիտութիւնն, բնագիտութիւն։

Մի քայլ աւելի, և ահա տարբարանութիւն կոկի քննել բնութեան մեծ մեքենայն իւր բոլոր անիւներով և ճախարակներով և հսկաներու ապդեցութեամբ տարերոյ բազդութիւնն ու հաւատարկութիւնն հատատել։

Գիտութեանց այս ճիւղերն միանալով կ'յօրինեն մի հանրագիտութիւն, բնախօսութիւնն, գործարանաւոր կենաց գիտութիւնն, մարդկային ծանօթութեանց վերջին եզրն է։ Միտքն ընդգրկած է այլ ևս նիւթն, բնութիւնն որ որ վերջին եզրն է մարդկային ծանօթութեանց և կերթայ նոյն իսկ կենաց սկզբունքն, մտածութիւնն, որոնել իւր խորհրդաւոր պարունակին մէջ։ իմաստասիրութիւնն կը պարզէ հոգւոյ վարագոյրն, արտաքին աշխարհի վերայ նորա կարողութեանց գերազանցութիւնն կապացուցանէ, նիւթին մէջ կը գտնէ հոգին, և մարդկային հոգւոյն կատարելութենէն մէկ ոստումով կը խոյանայ դէպ ի կատարելութիւն աստուածային։

Ահա այս է յառաջադիմութեան օրէնքն, զոր յոյժ ճարտարութեամբ կը նկարագրէ Լօժէն Թէլթան։ գիտութիւնք յարատև կը յառաջեն պարզէն բարդագրեալն, նիւթէն հոգիին անցնելով։ ճարտարագործութիւնն գիտութեամբ օժանդակեալ, պարզ մեքենագիտութենէն յետոյ կ'ստեղծէ ուժագիտութիւնն։ նախ ջուրն, յետոյ հողմն, յետոյ շոգին և ելեքտրութիւնն կը խընայէ մարդոյն ժամանակն ու զօրութիւն։ կոթողին շուքն, առաջին հատիկն, ճօճանակն և վերջապէս արդի կատարելութեամբ ժամացոյցն, կը չափեն յաջորդաբար կենաց տևողութիւնն, բեւեռագիրն, բարիւրիսն, մագաղաթն, թուղթ և հուսկ ապա տպագրութիւնն, հոգւոյն գաղափարներն կառնուն և կը տանեն բանմահութիւն յաջորդ դարերու։ կարաւանն, նաւն, երկաթուղին կը միացուցեն հեռաւոր աշխարհներ։ Մառին խոռոչն, վրանն, իրճիթ, տունն, պալատն հետզհետէ կօգնեն մարդոյն դիւրակեցութեան և ապահովութեան, քայլ առ քայլ օրէնքներ կը բարեփոխեն, ցեղային տեսութիւնք կը մեղմանան, մարդասիրական զգացումներ աւելի կը ծաւալին, կինն ու մարդն կաղատագրուին գերութենէ, և ամեն ինչ կեդրոն և շրջանակ, շարժող և շարժիչ, արև և սրբանեակ ներդաշնակ միաբանութեամբ կը դիմեն միևնոյն նպատակի որ է յաւիտենական յառաջադիմութիւն։

Ցիկնայք և ցեարք, Հայութիւնն չէ անհաղորդ սոյն ընդհանուր շարժման, մէն մի տարի որ կանցնի, կը բերէ մեզ մի նոր կեանք, և մի նոր սիրտք, այժմ Հայ երիտասարդն ու օրիորդ հաւասարապէս կը գտնուին յառաջդիմութեան հաստատուն գետնոյն վերայ, կրթական նոր ծրագիրներ կը վանեն միտ հին նախապաշարումներ, և այսօր անտարակոյս մտածութիւնն աւելի ազնուացած է և աւելի ընդհանրացած է մեր մէջ քան տասնեակ տարիներ յառաջ։ զի այժմ ամեն ոք հաւասարապէս կ'զգամք, թէ առանց յառաջադիմութեան չկայ բնաւ կեանք, և ուր յառաջադիմութիւն կայ, հոն կայ նաև զգացում, խելք և դրամ։

Տէրտ Թէրզեան

ԹՇՈՒԱՌ

Ո՛վ իմ Աստուած
Բոյս թշուառաց,
Է՛ր անտարբեր կը գտնուիս,
Թշուառներու դու չողորմիս։
Թշուառ չունի ոչ ապաւէն,
Զոհ եղած է անգթ օրէն
Տաժան բազդին անիրաւին
Որ կը խմէ արիւն հիգին։

Ցեռ՝ի բարձանց
Օա թշուառաց
Վշտեր ցաւեր որ բազմաթիւ
Կուտայ նոցա բազդինանիւ։
Մինն ստրուկ, մինն ծառայ
Իրը մշուշ ա՛հ։ յեթերայ
Կուգան աշխարհ միշտ անարև
Վիշտք քանդակուած ճակտիդ վերև։
Ինչ են յանցանք այսթշուառաց,
Մինթէ չիցեն քո ստեղծուած
Որ ոչ տացես նոցա բարիք
Այլ հանապազ իրը գերիք
Անգութ մարդկանց բռնաւորաց
Առնես գործիք նոցին ձեռաց...

Ա՛հ ... խիստ ձմեռ
Եւ իր փքեր
Երբ որ կուգան, ո՛վ իմ մեծ Տէ՛ր,
Է՛ր չը յիշես թէ են անտէր
Որ ձմրան տակ կը դողդղան,
Հային առ քեզ գութ չը տեսնան
Զուրկ խրճիթէ տաք ապուրէ,
Ցես հարցներ թշուառն ո՞ւր է...

Մինչդեռ գարուն
Իր փառքն անհուն ...
Գայ տարածէ երջանկին տուն,
Նա չունի իսկ մի թռչնի բոյն
Որ շուարած և չիսթած
Համ՝ոչ առնու իրիր ծաղկանց։
Ցեսիլ նոցին նա ա՜հ ... քաշէ
Զի կապալ է հեգն՝ի վշտէ ...

Ա՛հ ... վիշտ ... ա՛հ ... վիշտ ...
Է՛ր միայն միշտ ...
Խե՛ղճ թշուառ և ոչ ուստէ՛ք
Գտնէ բարիք բնաւ երբէք
Որ միշտ նօթի, մերկ և ծարաւ
Երբ վախճանի, կրսեն «մեռա՛ւ»
. . . . . .

Եւ նորայն դի
Բարձի թոզի,
Ի մարդկանէ խպառ անտես
Մնայ լքեալ երկրիս յերես։
Ոչ ոչ ո՛վ Տէր, պէտք է գթալ...
Զի զայս կամի խեղճ «Նշանն» ալ
Որ միշտ թշուառ և անդադար
Հիւծի մաշի՝ ի տար աշխարհ ...
. . . . . ա՛հ, ա՛հ, ...

ՆՇԱՆ Մ. ԱԼԻԲԱՆԵԱՆ
1883 յունիս 26
ՅԱՐՆԱՒԱՒ գիւղ

ՊՈՒԴՐԷՆ ԲԻԹԱՆԴՕՍԸ

Պուդրէն բիթանդօսընն ալաֆրօգոսոսն 1ինտ քէշիտ օրուան 66ՆԸ գուրաընտա աթիտէի «էէլէր գաղանմշլար տրը։

Պաղը քիմուէլէր՝ իշպու «էէլէր իլէ պէրապէր նումէրօլարընը տախի նիշին նէչը իթմէմէտէ օրարդմըզը սիւվալ իտէյօրար իսէտէ, մալիմ օրտուզը վէճհ իլէ, իբրամիյէ գաղանմագ՝ էլտէ օլան «էէլինն չըգմասընա միթէվագգըֆ օլարդընտան, «էէսի չրգանլար՝ նիւմէրօլարընը անլամագ իչիւն Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա Մ. ժ. Տ. Ծանէթէթօնըն 18 նուամէրօլը իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իտէպիչէճէքլէրի իչիւն պիզ տէ մէգգիւր նուամէրօլարընն տէրճինտէն սարֆը նաղար իթմէքտէյիզ։

Սէրէր

7	1452	2589	3833	5151	6340
38	1459	2635	4002	5155	6419
45	1532	2646	4192	5225	6432
54	1543	2958	4288	5231	6452
78	1552	3002	4340	5261	6487
187	1673	3125	4366	5542	6514
368	1686	3155	4498	5577	6573
445	1858	3231	4512	5626	6677
492	1862	3334	4609	5652	6708
538	2023	3385	4673	5673	6727
556	2034	3397	4690	5752	6867
698	2089	3450	4808	5773	6910
973	2114	3456	4877	5978	7081
1177	2159	3465	4907	6029	7248
1194	2172	3546	5048	6150	7313
1263	2330	3755	5025	6151	7382
1411	2343	3779	5033	6159	
1437	2472	3820	5117	6188	

ՄԻԼԹԷՖԼԻՐԻԴԻ

Ամբուլէյօ Ամրէ նամ Բում կազէթասընդն պէյանընա կէօրէ, Բում Քրիլիսէանին մալիք օլուսը իմթիյազաթա տաիր սախրէն Բում Բաթրիգխանէսինէն Պապը Ալիյէ Թաղտիմ օլուսան մուխթիրէ՝ Բաթրիգխանէ գալէմինտէ Ֆրանսըզճայա թերճէմէ օլունմագտա իմշ։

Կազէթաի մէգգիւրէն զանընընա կէօրէ, պու Ֆրանսըզճա սուրէթլէր սէֆարէթլէրէ թէպլիզ օլունճագ տրը։

—

Սըրպիսթանտաքի իսլամ ասհապը էմլաքընէն միթալէպաթընը թէտգիդ իթմէք իւզրէ պու տէֆա Պապը Ալիտէ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշքիլ օլընտըգը կիպի, ասհապը մումայլէյհիմին թէշքքիյաթընը մահալինտէ թահգիդ իթմէք իւզրէ տէ խարիճիյէ ումուրը միխթէլիթէի հուգուգիյէսի միւտիրի Խուսուֆ Նիյէր պէյ պու կիւն Օսֆեա թարիգիյէ Պէկրատա ապիմէթ իթմէքտէ տիր։

Միրը մումայլէյհ՝ Սրպիսթան հուտուտընտաքի էհալիի իսլամիյէնին Պէկրատտա մուգիմ Օսմանը սէֆիրի խալիտ պէյ հազրէթլէրի ալէյհինտէ վագը օլան թէշքքիյաթընը տախի թէֆթիշ ու թէտգիդ իտէճէք տիր։

—

Եէնէ կաղէթասընտա օգունտուղընա կէօրէ, խրիսթօ նամ բէյրաք էշգբյանդն թահթր բիյաէթինտէ պուլունան վէ 8 նէֆէր հայտուտտան իսլարէթ օլան պիր էշգբյա չէթէսի՝ Զանիլ նամ մահալ բաղարընա կէլէն թիւճճարլարտան 8 խրիսթիյանը էսիր իթմիշ իսէ տէ, իւղէրլէրինէ սէվգ օլունան ասքէր միֆրէզէլէրի՝ մէգգիւր թիւճճարլարը գուլագլարը քէսիլմիշ օլուուզա հալտէ դուրթարըպ, էշգբյաի մէրգումէնին սէքիզինի տախի բէիսլէրի խրիսթօ իլէ պէրապէր գաթլ իթմիշլէր տիր։

—

Իսքէնտէրիյէ վագտաի մալիմէսինտէ միթէզարրուբ օլանլարա վէրիլէճէք թաղմինաթը թայինէ մէմուր գօմիսիօն՝ ալտֆրյուլիին 15ինէ գատտ, 6368 իշրույէթ ու թէսվիյէ իթմիշ տիր։ Պունլարա թախսիս օլանան թաղմինաթ 63,191,231 ֆրանգա պալիզ օլմուշ տրը։

—

Միլլէթիմիզտէն Առաքել Տիշլեան նամ զաթ Լիւլէ Պուրկաստա քէնտի չիֆթլիյինտէ օթուրուր իլէն, չիֆթլիքը մէգգիւր հայտուտալար թարաֆընտան պասրըրգ, մումայլէյհին ճէպրէն տտտա աշբրբլարդը էվվէլիսի կիւնքի նիսսէմիզտէ միւնտէրիճ Զօրլու մուխպիրիմիզին պիր մէքթուպընտա պէյան օլունմըշ իտի։ Պու քէրրէթէքիրտաղընտան կէլէն տիկէր պիր մէքթուպա կէօրէ, էշգբյաի մէրգումէ թախլիս ագչէսի օլարագ 3000 լիրա իսթէմիշլէր իսէ տէ, մումայլէյհ մէպլաղը մէզգուրը 500 լիրայա թէնզիլէ մուվաֆֆագ օլմուշ, վէ իշպու մէպլաղ էրթէսի կիւնիւ հայտուտալարա կէօնտէրիլմիշ օլմաղլա, մումայլէյհ էլեէվմ սալվէրիմիշ օլաճագ տրը։

Քէզա մէքթուպը մէգգիւրընը պէյանընա կէօրէ, օրալարտա իշլէրին փէնա կիթմէսի իւզէրինէ, Էտիրնէ վալիսի Գասրի բաշա հազրէթլէրի՝ թէքիրտաղ միթէսարրըֆը նէճիպ պէյ եէրինէ իճբար մէմուրիյէթ իթմէք իւզրէ օրայա պիր մէմուր կէօնտէրիմիշ, վէ միթէսարրըֆը մումայլէյհի տէրհալ կիթմէք իւզրէ նէզտինէ ճէլպ էլլէմիշ տիր։

—

Պու կիւն նէչը օլունան պիր իլանը բէսսիյէ կէօրէ, թաշրալարտա վարիտաթը վագֆիյէ՝ էքսէրիյա էվգաֆ մուհասէպէճիլէրինն վէ մայէթ մէմուրլարընն պօղաղընա կէչմէքտէ օլտրընտան, պու խուսուս իչիւն իլէրիտէ միւքեմմէլ պիր գաիտէ վէ նիզամ եարբլմագ իւզրէ չիմտիլիք մուհասէպէճիլէրին վագֆ իշլէրինտէ քէյֆիլէրինէ կէօրէ հարէքէթ իսէմմէլէրի իչիւն, վալի վէ միթէսարրըֆ վէ գայմագամլարքէզի օլան հէր գազա պաշընտա միֆթիլերինա թահսէթին բրաէթինտէ իւլէմա վէ միթէպէրանը էհալիտէն մահալլի իտարէ մէճլիսլէրինին ինթիխապ իտէճէյի իչիւն ազատան միրէքքէպ օլմագ, վէ վիլայէթ մէրքէզլէրինտէ էվգաֆ մուհասէպէճիլէրի վէ միւհագաթտա մուհասէպէճիլէրին վէքիլը բէսմիլէրի սրֆաթընտա էվգաֆ մէմուրլարը պուլունտուղունա, անլէր տախի ազատ թապիիյէտէն մնատուտ պուլունմագ իւզրէ, «Լիվգաֆ գօմիսիօնը» նամը իլէ պիրէր գօմիսիօն թէշքիլ օլունուպ, պունլարըն ումուրը վագֆիյէի բույէթ իյլէմէլէրի թէնսիպ օլունմուշ, վէ քէյֆիյէթ ումում վիլայաթա վէ տէվարրը լազըմէյէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—

Մանասթըր վիլայէթինտէ վագը Ֆլորիա նամ մահալ գայմագամլըղա պագը հիւքիմէթ մէմուրիրինի տաղա աշբրան հայտուտարը՝ մէրդուանը գօյ վերմէք իչիւն 10,000 լիրա թախլիս ագչէսի իսթէտիրլէրի կիպի, անլէրլէ պէրապէր տաղա կէօթիւրիլէն տիկէր իբի քիչի իչիւն տէ 1500 լիրա թալէպ իտիյօրար իմիշ։

Պու հայտուտարը Ֆլորիայա էնտիքլէրինտէ՝ 130—140 քիչի վար ըմբշար։

—

Գահիրէտէն Մէնտոբոա օպոստ. 2 թարիխլիլ աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

«Մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Հապէշիսթան գրալը նէզտինէ կէօնտէրիլմիշ օլան Նախ-Մուհամմէտ պու քէրրէ Գահիրէյէ ավտէթ էլլէմիշ տիր։

«Հապէշ գէրալը չու արալրգ Շուա գէրալը իլէ մուհարէպէտէ իսէ տէ, եաղան չիտտէթի եաղմուրլար հասէպիլէ մուխասէմաթ մուվազգաթէն թաթիլ օլունմուշ տրը։»

—

Բարիզտէ նէչը օլունան թանգգաթասընը պէյանընա կէօրէ, խրտիվը սապրգ իսմայիլ բաշա՝ Մէէմէտ Ալի բաշա սէրայընը սապրգ չէքէրլամէճիսի Մ. Տիւրանը վերտիրմէքտէ օլտրը եէմինի իճրա իթմէք իչիւն մահքէմէի միլքիյէյէ իճապէթ իթմէմիշ տիր։ Մումայլէյհ Մ. Տիւրան՝ բարիզէ քարօղիսիօնը զէմանընտա իսմայիլ բաշայա 3 բէսիմ սաթմշ օլաղընը պէյանլա, 15000 ֆրանգ թալէպ իթմէքտէ իմիշ։ Շիմտի իշ սուլհէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ իմիշ։

—

Ալթընճը Ցարէի պէլէտիյէ՝ Պէյօղլու սալխանէլէրինի իբի իչ կիւնտէն պէրու գարամաղա պաշլայըպ, մէմուրիյնը պէլէտիյէ՝ մէգգիւր սալխանէլէրի մէօհիւրլէմէքտէ, վէ հէր քիմ պու մէօհրիս սէօքէճէք օլուրսա աղրը մէսուլիյէթէ կիրիֆթար օլաճաղընը պէյան էլլէմէքտէ իմիշլէր։

Իչտիլտիկինէ կէօրէ, իշպու սալխանէլէրլէ պէրապէր պէլէտիյէ մէմուրիյնի՝ ասքէրէ գօյուն քէսէն իբի իչ սալխանէլէրի տախի գարամշլար իսէ տէ, Պապը Սէրասքէրի թարաֆընտան վագը օլան ինճա իւզէրինէ, Շէհր Ֆէմանէթի՝ մէգգիւր ասքէր սալխանէլէրինին եէնիտէն քիւշատընա էմր վէրմիշ տիր։

—

Դէչէնտէ վէֆաթ իթմիշ օլան ճէղայիրլի մէշհուր էմիր Ապտէլ—Գատէրէ Ֆրանսա հիւքիմէթի թարաֆընտան դարտը հայաթ շարթըյա սէնէվի 150000 ֆրանգ վէրիլմէքտէ օլուպ, վուգուր վէֆաթը իւզէրինէ մասրը մէգգիւր քէսիլմիշ օլտրընտան, չիմտի միթէվէֆանըն օղուլլարը թախսիսաթը մէգգիւրէնին քէնտիլէրինէ իթասրը Ֆրանսա ճիմհուրիյէթինէ իսթիտա իթմիշլէր տիր։

—

Գասրմ բաշատա կիզլիճէ հավա ֆիշէնկի եարբլմագտա օլան պիր խանէտէն կէչէն չարչէնպիճ կիհէսի ամէկ զուհուր իտէրէք, տերագապ պաստրըրլմըշ իսէ տէ, մէգգիւր ֆիշէնքլէրին իմալինէ մախսուս օլան պարութ ամէշ ալարագ ֆիշէնքճիյի եագըպ թէլէֆ իթմիշ տիր։

—

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 10 Օգոստ.

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	100- 1/8
Օսմ. էհամը աչքլսը	10- 1/2
» » գաբանտը	10- 1/2
Խթիգրազ 65	13- 1/8
» 69	11- 1/2
» 71	71- 3/4
» 72	19- 1/2
» 73	10- 1/4
Օսմանլը Պանգասը	19- 1/8
Ռուսիա խթիգրապը	86- 3/4
Մըսըր տուլ. մութա հրատէ	70- 1/2
» իմթիյազը	92- 1/2
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	69- 1/4
Ռօչիլտ խթիգրապը (Մըսըր)	92- 1/2
Մահարիսթ. էհամը 1877	100- 5/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25·524

—

Բարիզ 10 Օգոստ.

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.	80-15
» » % 5	109-02 1/2
Օսմ. էհամը աչքլսը	10-65
» » գաբանտը	10-65
Խթիգրազ 65 Ֆր.	-
» 69	57-
» 73	52-
Ռումելի չըմէնտլիֆէրի	53-
Օսմ. Պանգասը	738-75
Գրէտի Լիոնէ	570-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1312-50
Լիոն ագսիոնը	1415-
Սուէզի ագսիոնը	2451-25
Ռուսիա 5 % 1877	94-
Իթալիա էհամը	90-80
Մըր Ֆոնտ. մութա հրատէ	359-37 1/2
Մահարիսթան էհամը	-
Եունան 6 % 1879	-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-32

—

Վիէննա 10 Օգոստ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-80
Ռումելի չըմէնտլիֆէրի	25-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էհ. ուս. տիւն ագչ. գար.	11-26
Պու սապահ ագչլսը	11-25
Մըսըր մութահրատէ. գար.	78-25
Պու սապահ ագչլսը	78-25
Խթիգր. 65 (մութօն)	71-
» 65	-
» 69 (բանար	57-50
» 72 (Պոն տիւ Թրէ.)	19-75
» 73	52-75
Ռումելի չըմէնտլիֆէրի	52-
Ագչէ Ֆայիզի	8-
Բէբօր Դրչ.	32-
Հէվալէսիզ »	10-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7-36
Սթամպոլ պանգասը	8-16
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-24
Թրամվայ	3-60

ԱԳՋԼԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զրչ.տան	Դչ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-
Մէթալիք »	100-20
Գէչիք »	103-30
Ալթընըզ »	104-
Պագըր »	700-
Գայմէ	1090-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 2
Ֆրանսզը ալթունը	87-23
Բօլ	90-
Գրէտից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	09-24

ՇԱՅԱՆԸ ԲԱՂԴԷԹ ՄԱՂԱԶԱՂԱՐ

ԳԱԼԱԳԱՇԵԱՆ. — Ֆընդիքլի, Գուլէ-Գաբուսու Ն. 677. Պ. Հէր Նէվ բէսիմէր չէքիլիր, վէ Սթամպուլուն չայանը թէմիզլա մահէլլէրինին ֆոթոգրաֆլարը պուլունուր։

ԱՇՐ ԳԱԼԷՄԼԷՐԻ. — Պէյօղլունտա Ալիպաշը Զարչըտա (Բասած Օրիանթալ) Ն. 15. ՏՐ. Վ.ԻՕԼԻ։

Շեւ-եբէյ վէ ըշ-եբլէդէյ ԳՕՆՍ. ՄԻ-ՅԱՅՕ 96. Եւրոպէր Գալատթա։

Հ. ԱՎԷԼԼԻՍ. — 8 Բասած Օրիանթալ. Պ. ալէաթը ճէրրահիյէ մաղազասը։

ԴԱՆՆՕԹԻ. — Զաթը հազրէթը Բատիշահինին հաքքեաք պաշըրը, Եւրոպէր Գալատրըմ Ն. 29։

Յ. Թ. ՁԱԽՄԸՇԵԱՆ. — Լամպաքը, վէ լամպա, վէ գարեօրա վէ չիրին-կա թամիրճիի, Քէրեստէճիլեր Ն. 16։

Ինչպու իրան ճէնազէյինէ տախիլ օլմազ խթէյնէրը, Գալատատա Տէյիրմէն խանդատա 16 Նուամերօրու ԷՍԹԵՐՕՆ Ա.ԺԱՆՍԻ իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ խյէմէլի տիրլէր։

ՐՈՒՄԷԼԻ 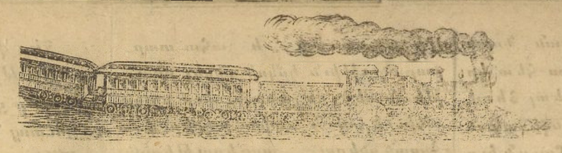 ՁԸՄԷՆՏԶԳԷՐԼԻԷՐԻ

1883 Ամ. Յունիս 10-ին 1-ին Իրիգդէն ետքն իւր Վոսֆորոսի Տերասոդէրի ամ Քիւլիւ-Զէրեդէ գէնիդոտ Իեէնի-Գոքա, Տավուտ բաշա վէ Սամ-ռիս դոնիլ ըլտրոտ էշլեյէճէկ գոր-ուլուրը Լոթրը հարեւերիլերի

ՍԹԱՄՊՈԼՑԱՆ ՔԻՒԶԻՒՔ-ՁԷՔՄԷՃԷՑԷ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60		
	Սոպոհրան էյլէնի գոտոր											Վ.Ա.Գ.Թ.Ը Հ.Ա.Ր.Է.Ր.Է.Թ						Լ.Օ.Յ.Լ.Ի.Դ.Ի.Ն. ոգչլտ գոտոր						
Սթամպոլ	6 21	6 50	7 15	7 45	8 20	8 47	9 40	10 15	11 19	11 53	1 36	2 08	2 40	3 17	3 50	4 25	4 58	5 27	5 54	6 23	6 59	7 31		
Գուլ-Գարու	6 31	7 00	7 27	7 55	8 30	8 57	9 49	10 25	11 29	12 03	1 46	2 18	2 50	3 27	4 00	4 35	5 08	5 37	6 04	6 33	7 09	7 41		
Եէնի-Գարու				7 59			9 53	10 29	11 33	12 07	1 50	2 22	2 54	3 31	4 04	4 39	5 12	5 42	6 08	6 38	7 14	7 46		
Տավուտ բաշա				8 02			9 56	10 32	11 36	12 10	1 53	2 25	2 57	3 34	4 07	4 42	5 15	5 45	6 11	6 41	7 17	7 49		
Սամաթիա				8 07			10 01	10 37	11 41	12 15	1 58	2 30	3 02	3 39	4 12	4 47	5 20	5 50	6 16	6 46	7 22	7 54		
Եէտի-Գուլէ	6 40	7 11	7 41	8 14	8 42	9 05	10 04	10 42	11 46	12 18	2 01	2 33	3 05	3 43	4 15	4 53	5 23	5 56	6 19	6 53	7 25	7 59		
Մագրիքէօյ	6 50	7 21	8 00	8 27	8 54			10 53	11 59			2 46		3 57		5 05		6 08		7 06		8 09		
Ա.յ-Սթէֆանօ			8 14	8 37	9 04			11 03	12 10			2 56		4 07		5 15		6 18		7 18				
Քիւչիւք-Զէքմէճէ			8 25						12 19											7 27				

ՔԻՒԶԻՒՔ-ՁԷՔՄԷՃԷՑԷՆ ՍԹԱՄՊՈԼ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1	67
	Սոպոհրան էյլէնի գոտոր								Վ.Ա.Գ.Թ.Ը Հ.Ա.Ր.Է.Ր.Է.Թ						Լ.Օ.Յ.Լ.Ի.Դ.Ի.Ն. ոգչլտ գոտոր									
Քիւչիւք-Զէքմէճէ			7 02										1 27										6 38	
Ա.յ-Սթէֆանօ			7 13		8 17	8 43		9 17			11 23		1 37			3 20		4 27		5 30		6 28	6 51	
Մագրիքէօյ	6 03	6 57	7 25	7 59	8 29	8 54		9 28			11 33		1 50			3 31		4 39		5 42		6 39	7 03	
Եէտի-Գուլէ	6 14	7 09	7 39	8 12	8 41	9 06	9 15	9 39	10 08	10 43	11 47	1 28	2 02	2 34	3 11	3 44	4 20	4 52	5 28	5 53	6 24	6 53	7 26	7 58
Սամաթիա	6 19	7 13	7 43	8 16	8 45		9 19		10 13	10 49	11 51	1 32	2 06	2 38	3 15	3 48	4 24	4 56				6 57		8 02
Տավուտ բաշա	6 24	7 18	7 48	8 21	8 50		9 24		10 18	10 54	11 56	1 37	2 11	2 43	3 20	3 55	4 29	5 01				7 02		8 07
Եէնի-Գարու	6 27	7 21	7 51	8 24	8 53		9 27		10 21	10 57	11 59	1 40	2 14	2 46	3 23	3 56	4 32	5 04				7 05		8 10
Գուլ-Գարու	6 32	7 26	7 56	8 29	8 58	9 15	9 31	9 49	10 26	11 01	12 04	1 45	2 19	2 51	3 28	4 01	4 37	5 09	5 38	6 05	6 34	7 10	7 40	8 14
Սթամպոլ	6 40	7 34	8 04	8 37	9 06	9 23	9 39	9 57	10 34	11 08	12 12	1 55	2 27	2 59	3 36	4 09	4 45	5 17	5 46	6 13	6 42	7 18	7 50	8 22

Մ.-ԼՈ.-ԼԸ. — 22 վէ 33 նումէրօլը Թրէնլէր՝ հաֆթա իչի կիւնլէրինտէ Սթամպոլ իլէ Մարրիքէօյ, վէ բազար կիւնլէրի տէ Սթամպոլ իլէ Այսթէֆանօզ արա-սընտա իշլեյէճէքլէր տիր։

ԻՇԼԷԹՄԷ ԻՏԱՐԷՍԻ

Ձէսամէթի աղ օլան եւիքլէր պիլա իսթիհնա հէր Թրէնտէ գապուլ օլունուր։ Սրգընթը վերէն եւիքլէր իսէ Սթամպոլ իլէ Մարրիքէօյ վէ եա օնտան էսթէյէ իշլեյէն Թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷԼԷԿԹՐԻԿ ՁԱՆԼԱՐԸ

Թ. Ա.ՃԱՌԵԱՆ

2 լիրա իւճրէթ իլէ խանէ վէ եա մեղազազարա էլէքթրիք չանլարը վաղ օլունտրզը կիպի, պէօյիւք իշլեր իչիւն տախի սահր տիւքքեանճրլարա նիսպէթէն % 10 ազնթօ իթմէյէ թէահհիւտ օլունուր։

Պաղչէ գարու Համիտիյէ Ն.	33
Պ. Ատա խսքէլէ ճատտէսի »	1
Գալաթա Վոյվոտա Հազրը. ճրլար »	93
Գատրքէօյ իսքէլէ ճատտէսի »	19
Պէյօղլու Հաճօրուլօ չարշրսը »	4

ԱՐԹՐԴ ՏԱՆՆ ՊՐՈՒՆԸ ԽԱԹԱԼԸՂԸ ՕԼԱՄԱԶ

(ԹԷՆԻԱ)

ԵԱՆԸԼՄԱԶ ԻԼԱՃ

Ժ. ԴԱՆԻԷԼԻՆ ՀԱՂԱՐԸ

1881տէ Լօնտրատա քէնիմա իւէն Թրպպկյէ գօնկրէսինին սահիպր մալիւմաթ օլան ազասը թարաֆրնտան թատիգ օլունուր։ 1882 սէնէսինին Աֆրինա Թրպպկյէ գօնկրէսի թարաֆրնտան տա գապալ օլունմուշ տրը։ Պու հապպար պիզիմէ աթըպպոլ մէշհուրէ թարաֆրնտան թավսյէ օ-ուրուպ, մուվաֆֆաղյէթը քեամիլէյէ մազհար օլմուշտր տրը։

Ո-ՈՈ-ԼԸ Է-ՐԻՄ-ԼԷ

(Մէրպութ պուլունան թարիֆնամէ-սինէ միւրաճաաթ օլունա.)

Ո-ՈՈ-Դ ԴԷԲՕՂԼԻՕ-Ը

Ինկիլիզ էնզախանէսի տիր։

ԱԹԻՏԷԲԻ ԽԱՍԹԱԼԸՂ ԱԼԱՄԷԹԼԷՐԻՆԷ ՆԱԶԱՐԸ ՊԻԴԱՑԻ ԻԼԷ ՊԱԳԸԼԱՄԱԶ

Պու խասթալըգ ճիւղի պիր միյտէ պաղուգ. լուղուլիէ պաշլար, լաքին էկէր իսթիսա, տան միւհիմմէ. նիմէյզ լսէ, նիհայէթ վիճուտրն հէր թարաֆընա վէ պաշլընա տալաղա-գարա ճիյէրէ վէ միյտէյէ վէ նիհայէթ պիւթիւն էթ պէգ-լէրինէ սիրայէթ իտէր, վէ պու սուրէթլէ պու խասթալըղա միւթէէյա օլանպար միւտաէ-թը էսմիւրլէրինտէ մուգտորրպ օլուպ, էօլիւմ անլէրի պու իգտիրարպէն գուրթարը։ Էքսէքրիա պու խասթա-լըգ էյի ֆարգ օլունմանպ պրտանիրը, լաքին չու սիւվալար իսրատ օլունտրգ-տա, մէգքիւր խասթալըղա միւպթէյա օլուպ օլունմատըզը անլաշըրը։ Թու-տամ իթթիֆաքէն սոնրա նէֆէս ալըպ վէրմէքտէ միւշքիլաթ, զահմէթ վէ սըզը՞թը չէքէ՞րմիտինիզ։ Տէրինտէն պիր ադրը վէ պու ադրը իլէ պէրաբէր տամամ պիր եօրկունլուգ տույա՞մրսը-նըզ։ Կէօզլէր տարարը՞ր մը։ Սապահլարը տիշէրտէ վէ տիշ էթլէրինտէ զաֆը վէ եարբլէրան պիր նէմլիք վէ ադրզ տատսըզլըզը վա՞ր մը։ Տիր բաալը՞ մը տրը։ Գապուրկարտա վէ սրթտա ադրը տույա՞մրսընըզ։ Գարա ճիյէր պէօյիմիւշ կիպի սադ թարաֆընըզտա պիր թաղեիգ վա՞ր մը։ Գապըզլըգ վա՞ր մը։ Ուֆուզի պիր վազիյէթտէ եանի պօյրու պօյունա եամթրզ օլուպ տա պիրտէն պիրէ գալզպրզերզտա, պիր նէվի պաշ տէօնմէք վէ կէօզլէր գամաչմագ կիպի չէյլեր օլո՞ր մը իարար ա՞գ մը տրը վէ բէք բէնգլի տիր. իարար թօրամը՞ր մը։ Թատմ-տան սոնրա՝ եէտիրիկի տէրհալ էք-լի՞ր մի վէ կէյիրմէգլէր կէլ՞ր մի։ Սըզ արգ եիւրէք չարրլրնթրսը վուգու պու-լո՞ւր մը։ Պիրիիւն պու էմարէլէր պիրտէն կէլմէզլէր. լաքին պու ան-շէլի խասթալըզրն թէրազգիսինէ կէօրէ, մէզքիւր էմարէլէր խասթալա բէյտէրբէյ էզելէթ վէրիրլէր։ Եկէր պու խասթալըզ պիր միւտաէ իմթի-տատ իտէր իսէ, գուրու վէ կընըզլա-ալընը պիր էօքսիրիւք հապլ օլուր, վէ պիր ազ սօնրա պու էօքսիրիւլէ պալկամ տա կէլիր։ Խասթալըզ բէք իլէրի վարմըշ օլուուզու թագտիրտէ, ադրի էմմէր վէ քիրլի կիպի պիր բէնկ ալըր, էլլէր վէ պյագլար սօղուր վէ նէմլիներ։ Գարա ճիյէր իլէ տուլագ բէյտլրբէյ խասթալանընճա, ադրը ադ-ըը մէյտանա չընգար վէ պէրմիւ-թատ իճրա օլունան թէտավի պու սօն ադրըլարա հիչ պիր թէէսիր իթմէզ։ Պու խասթալըզ ատի պիր մուալիճէ իլէ ատֆ իտիր իսէ։ Իլգ էմարէ-լէր կէսրիլիւնճէ ատրհալ պիր տրգ-դաթը թամմէ իլէ թէտավի իթմէք բէք էհէմմ տիր, վէ էկէր խասթալըզ էյիճէ քէօքլէշմիշ իսէ, իրթահ ադը-լընճայա վէ հազմ ալէթլէրի տիզէ-լինճէյէ գատար ատրլ իլտճա ատվամ իթմէյի տիր։ Պու խասթալըզա գա-բա ճիյէր խասթալըզը նազարրյա պա-գըրլըպ, պու ատհզէթի իլլէթ ալէյ-հինտէ էն էմին վէ էն միէսսիր իտճ «Մէկյէլէ ղլթ-ութէբ ղլթ-ութրդը» տըր։ Պու պիր թէրթիպի նէպաթի օլուպ Ամերիկատա եարբլրը վէ Լօնտրատա Ֆարթինկտրն Բօտ է. Գ. Նօ. 21ակ Ա. Ճ. Հուայթ թարաֆընտան սաթլրը։ Պու շիրուպ՝ սէպէպը հապիգիինի վէ պիթթապ խասթալըզը տա քէօքիւ-ատէն տէֆ իտէր։

Սահիպի Ա. Ճ. ՀՈՒԱՅԹ

21 Ֆարինկտրն Բօտ Լօնտրա է. Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպոլ-տաքի պիլիճիմէ պաղլընտա էհզախա-նէլէրտէ վէ խապէյար տիւքքեանլա-ըընտա պուլունուր։

Թօքատն վէ լէբաքէնտէ միւպա-յէաթ իչիւն Գալաթատա զապրթա գուրպինտէ Եիւքքէք Գալաթրըմտա Ն. 95–3ակ Ուսմանի Խինկիլիզ մաղազա-սընտա մէմուրը մահսուսը ԷՄՈՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱՏա միւրաճաաթ իթմէյի տիր։

ԽՐՏՎԻՃԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՕԱՏԷԹՏԷՆ ԻՕԿԷՆՏԷՐԻՃԷՑԻ ՎԷ ԻՕԿԷՆՏԷՐԻՃԷՏԷՆ ՏԷՐՕԱՏԷԹԷ

ՀԱՅԹԱՏԱՆ ՊԻՐ ՔԷՐԲԷ ՏՕՂՐՈՒԹՅԱՆ ՏՕՂՐՈՒՃԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՈԼՅԱՆ ՀԱՐԷՔԷԹԻ

Հէր ըրտնդակ ութամբրը վուգու պուլուր, վէ Զանագ Գալէ, Միսիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրար։

ԻՕԿԷՆՏԷՐԻՃԷՃԷ ՎԻԻԲՈՒՏԻ

Հէր Բաալ էրԼու ութամբրը վուգու պուլուր, վէ 4 պուլուգ կիւն իճրատ սէլեռահաթ իտէր։

Մ.-ԼՈ.-ԼԸ. — Նօֆէօ գաբատանդ սիւվար օրտուզու ՏԱԳԱԼԻՃԷ վա-բորը՝ ալաֆ՝ օգոստոսդ 13ինէ չարշընպա կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա ա-լտիրանկա սաաթ 3ակ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօյնու իլէ էմթեաս նավլունը վէ սապիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէն-լէր ԱՅԹամպուլատա Գալաթա գարաուսրնտա Ա.Հմէտ Բասիմ բաշա խանընտա վագը չիրգէթը մէկքիւրէնին իտարէխանէ սինէ միւրաճաաթ իթմէյի տիր։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

Է.ՃԶԱԽԱՆԷԻ

Պ. Վ. Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՔ

Մուսաէթի մէտիսէյէն պէրու կէրէք էճզա թիւճարլրը իլէ վէ կէ-րէք էճզաճրլրզ սանատը իլէ մէշղուլ պուլունուպ, բաղալթլու էհալի-նին հօշնուտլուքի իչին էյտէն կէլէնի տալա տիրզ իթմէտիկիմիզ, հիւր-մէթլու միւթէրէդդիմիզէ վէ ումում էհալիյէ բանա մաքսիմ տիր։

Պու տէֆա տախի էսթէյէն պէրու հիւրմէթլու միւ-թէրիէրիմիզէ պէօյիք պիր սուհուլէթ օրմասը իչիւն պիր էճզախանէնին քիչատրնա արզուբէշ օլուպ, վէ պու արզումրզա տախի նապիլ օլարագ, չօգ սէնէ-լէրէյն պէրու ամմէնին մաքիւմ օրան Սթամպուլատա Եէնի Ճամիսէքի 26 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզա ախզէթմանզատան մաղազա, պու տէֆա Եէնի Սթամպուլատա քէօրրու գարշըսընտա 77 նումէրօ իլէ մուրագգամ Պ. վէ Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ իւնվանը իլէ պիր էճզախա-նէ վէ տէրօղլիօ գիւչատ իթմէյ օրտուզուզուզու, հիւրմէթլու միւթէ-բիէրիմիզէ վէ ումում էհալիյէ արզ ու պէեան իսթրիզ։

Մէզքիւր էճզախանէ վէ տէրօղլիօմուզտա, Ֆրանսանդն, Լօնտրա-նդն վէ Ալէմանեանդն թէրթիպանը գիմէէվիյէսի իլէ էճզայի միթէէ-վիյէսի զայէթ տիզգանլը եարբլրնը վէ էն ալա ճինսլէրինէն մէվճուտ, վէ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունուր։ Պուղարտան մաղազա հէրգան իմայ օլունան էնամ տինա չարապ, գոնեագ, թազէ մանէն սուրը, վէ պիրինճի նէվ պալըգ եազը, վէ մէշրուպաթը սայրէկ տայիմա պուլուն-տուզու կիպի, էնվամ ալէաթ վէ էտվաթ տախի մէվճուտ տրը։ Մէզ-քիւր էճզախանէմիզէ վարիտ օրան բէշլիպարգ, անդարիպ թազէ իլաճլար վէ էհվէն ֆիյաթլար իլէ զայէթ տիգգանլը պիր սարէթտ իմալ օլունուր։

Պունատա տա գաթի նազար, մէզքիւր էճզախանէմիզ իւզէրինտէ հէ-քիմլէր իչիւն տախի սայրէյէն պիր մահէլլ թախսիս օլունմուշ օլուպ, պու պապատ պիր մարազատա տայրը հէքիմ իլէ պիր իթթիւրէ իթմէք արզուսի օրան գէվրթ, մէզքիւր էճզախանէմիզէ թէշրիֆ պույուրտուգ-լարընտա, հէր պիր ճինսէթլէ ֆայիտալի մէնսուլ օլանագլարընը տախի պէեան վէ իլան իսթրիզ։

Տօգթ. Արարեան էֆ. հէր բազար էրթէսի, բէնճէնճիկ, վէ ճու-մատա իրթէսի կիւնլէրի սաաղահ սաաթ 6տան 8է գատար էճզախանէ-միզտէ պուլունճաղը կիպի Տօգթ. Տ. Գալատեան էֆ. տախի հէր չարշ-ընպէ վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 7տէն 9ա գատար էճզախանէմիզտէ պուլունուպ բազար կիւնլէրի քէնտիսինէ միւրաճաաթ իսթէն խաս-թէկիանը մէճճանէն թէտավի պույուրաճագ տրը։